

Bu mücadele içinde yukarıda anlatılan çabalar dışında Devlet Bakanı'nın Bursa Barosu'nun ve şehir plancıları odası Bursa Şubasının önerileri ve görüşlerini dikkate almaması ve yapılan yanıltıcı ısrar etmesi üzerine konu Sayın Cumhurbaşkanlığı'na yapılan görüşmede aktarılmıştır. Çankaya Köşkü'ndeki kabulde Cumhurbaşkanı Sayın Abdullah Gül, adalet saraylarının kentlerin merkezi yerinde görkemli binalar olması gerektiğini, bu binaların anlamı itibarıyla siyasi malzeme yapılamayacağını ifade etmişlerdir.

Sayın Cumhurbaşkanı, siyaseten söz vermiş olmanın ya da bir yerin geliştirilmesi gibi düşüncelerin adliye sarayı yapımında etkili olamayacağını, Bursa'nın, Türkiye'nin ve dünyanın önemli bir kenti olduğunu, Adliye sarayının Bursa ilinin merkezinde veya yakın gelecekte merkez olması muhtemel bir yerde, şehrin en kıymetli arazisine yapılması gerektiğini belirtmişlerdir.

Sayın Cumhurbaşkanı ile görüşmenin üzerinden 8 ay geçmesine karşın sorunun çözümüne yönelik bir ilerleme kaydedilememiştir. Karayolları eski asfalt şantiyesine "adliye binası yeni" tabelası dikildikten sonra, anlam veremediğimiz şekilde sorun tartışılmak üzere Bursa Kent Konseyi gündemine alınmış olması da ayrı bir olaydır.

ODTÜ'DEN GENİŞ KAPSAMLI İNCELEME

Bursa Barosu son olarak, Ortadoğu Teknik Üniversitesi'nden bilirkişi incelemesi istemiştir. Üniversitenin şehir ve bölge planlama bölümü öğretim üyelerinden Prof. Dr. Melih Ersoy, Doç. Dr. Adnan Barlas ve Doç. Dr. Çağatay Keskinok tarafından hazırlanan "YARGI KURUMLARININ KENTSEL YER SEÇİMİ: BURSA ÖRNEĞİ, Yeni Yapılacak Bursa Adliyesi İçin Yerleşimi Konusunda Öneriler" başlıklı 76 sayfalık raporda, "Erkler ayrımı, çağdaş devletin en önemli ilkesi ise, o zaman şehirciliğin de, söz konusu erkekler arasındaki ayrımına ve bağımsızlığa denk düşecek bir mekan örgütlenmesi ve düzenlemesi anlayışına sahip olması gerekir" denilmiştir.

Yargı erkinin yaşama geçirildiği yerler olarak adliyelerin, herhangi sıradan bir kentsel kullanım olmayan çağdaş yaşamın temel kurumları olduğuna vurgu yapılan raporda, şu ifadeler kullanılmıştır.

"Bu nedenle, toplumsal yaşamdaki merkezi önemlerinin mekanda da bu simgeselliği vurgulayacak biçimde, merkezi bir yerde konumlandırılmaları planlama ilkeleri ile uyumlu bir beklentidir. Bu nedenle, çağdaş devleti temsil eden üç kuvvetten biri olarak yargı kurumunun kentsel yer seçimi ne basitçe bir erişebilirlik konusuna ne de 'uygun yeterli büyüklükte alanın varlığı' konusuna indirgenemez. Yargı kurumlarının kentsel yer seçiminde, erkekler ayrımının devletin temel ilkesine dönüştüğü ve ortaya çıktığı o günkü kentsel çevrenin tarihsel mekanından koparılması gerekmektedir. Yargı kurumunun söz konusu tarihsel kentte geliştirilmesi, temel yaşam ve devlet düzeni ilkesinin mekanda vurgulanması anlamına gelmektedir."

Raporda, yargı organının yer seçimi konusunun, "tahsis edilebilir bir alanın varlığı" konusuna indirgenmemesi gerektiği vurgulanmış ve yargı kurumlarının kentsel yer seçimiyle ilgili olarak dünya örnekleri sıralanmıştır.

Bu örneklerde gözetilen planlama ve tasarım ilkelerinin de anlatıldığı raporda, Bursa Adliyesi için önerilen yer seçenekleri bilimsel yöntemlerle irdelenmiş, gereksinime ilişkin süreç gözden geçirilmiştir. Bursa'da mevcut adliye binası ile çalışanlar ve kullanıcılarına ilişkin veriler ışığında yeni bir binaya neden gereksinim duyulduğu da ortaya konulmuştur.

Yer seçenekleri de şöyle sıralanmıştır:

Mevcut yerde genişleme ve yayılma;
Eski Hal-Yeni Belediye Binası Alanı olarak önerilen yer;
Santral Garaj Kentsel Dönüşüm Alanı;
BUTTİM Kongre Merkezi'nin bulunduğu alan;
BUSKİ Binası Yanı;
İzmir Yolu-Metro Alışveriş Merkezi Karşısı;
Velodrom Bölgesi-Dikkaldırım;
Yalova Yolu Kentsel Dönüşüm Alanı;
Yeni Batı Garajı;
Nilüfer-Fethiye Mahallesi Vakıflar Arazisi 1865 Ada 3 No.lu Parsel, 1867 Ada 1 No.lu Parsel ve 1871 Ada 4 ve 2 No.lu parseller;
Alaaddinbey Nilüfer Belediyesi Hizmet Binası;
Karayolları Asfalt Üretim Tesisleri eski yerli...

Tüm seçeneklerin, öncelikle buldukları bölgenin planlaması yönüyle ele alındığı raporda, adliye lojman bölgelerine uzaklık, ulaşım seçenekleri, kat edilecek mesafelerle değerlendirilmiş ve şöyle sonuçlandırılmıştır:

"Bütün değerlendirmelerin ve irdemelerin sonucunda, seçeneklerin önceliklere göre sıralaması yapılmış ve var olan konumuyla Adliye Sarayı'nın yeri en uygun seçenek olarak ortaya çıkmıştır. Buna karşın, plan değişikliği ile yeni Adliye Sarayı yeri olarak öngörülen eski Karayolları Asfalt Şantiyesi alanı yer seçimi bakımından en olumsuz yer seçim kararı olarak saptanmıştır. Merkezi konumda bulunan Santral Garaj ve Eski Hal bölgeleri konumları bakımından oldukça elverişli seçenekler olarak ortaya çıkmıştır."

Bursa Barosu, ODTÜ öğretim üyeleri tarafından hazırlanan bu raporu çoğaltarak başta Adalet Bakanlığı olmak üzere Bursa milletvekillerine, Bursa Cumhuriyet Başsavcılığı'na, Adli Yargı Adalet Komisyonu Başkanlığı'na ve bazı belediye başkanlarına ve BAOB bileşenlerinin bilgisine sunmuştur.

Tüm bu bilimsel veriler ve raporlar ışığında BAOB bileşenleri; Bursa'da yapılacak yeni Adliye sarayının siyasi kaygılara değil, uluslar arası standartlara planlama ilkelerine uygun olarak yapılması gerektiğini bir kez daha vurgulamakta ve karar merciinde bulunanların sorumlu davranarak ülke ve Bursa için yanlış olduğu anlaşılan bu yatırımdan dönerek, Bursa'ya yakışan adalet kavramını tartışma ortamından çıkaran bir Adliye Sarayı yapılması gerektiği düşüncesini savunmaktadır.

Bursa kamuoyuna saygıyla sunarız.

29 Temmuz 2010